

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)
ved Arne Marius Fosse

Forslag til ny folkehelselov

HODs forslag til ny folkehelse lov har følgende hovedelementer:

- Ansvar for folkehelsearbeidet skal legges til kommunen
- Helsehensyn skal integreres i alle kommunens aktiviteter – ikke bare helsesektoren. Dette innebærer oppgaver som lokal utvikling, planlegging, forvaltning og tjenesteyting og forebygging av helseskader
- Kommunen skal til enhver tid holde oversikt over helsetilstanden hos befolkningen, identifisere helseutfordringer og iverksette nødvendige tiltak for å møte disse utfordringene
- Fylkeskommunene og statlige helsemyndigheter plikter å støtte kommunens folkehelsearbeid.

Høringen er en oppfølging av Stortingsmelding nr. 47 (2008-2009) *Samhandlingsreformen*, innstilling 212 S (2009-2010) Innstilling fra Helse- og omsorgskomiteen om samhandlingsreformen og om en ny velferdsreform. Høringsnotatet følger også opp innspill fra høringen av lov om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet og Stortingsmelding nr. 20 (2006-2007) *Nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller*.

Helseforebyggende arbeid I høringsnotatet vektlegges at et endret sykdomsbilde – med mer og fler kroniske sykdommer – og en endret alderssammensetning i befolkningen nødvendiggjør et skifte i helsearbeidet fra et kurativt til et mer forebyggende regime. Likeledes fremheves betydningen av det psykiske og fysiske miljøets betydning for god helse og livskvalitet. Støyforeningen mener at kommunene må sikres reelle virkemidler til å ivareta sine helseforebyggende oppgaver. Det er ikke holdbart at rettssystemet overprøver kommunenes reguleringsplaner og miljøkrav; kfr. rettssaken i Oslo tingrett i fjor der en huskjøper tapte og ble idømt saksomkostninger fordi retten ikke anså at reguleringsbestemmelsen vedrørende støykrav og -dokumentasjon var juridisk bindende fordi kommunen kun ba om dokumentasjon som kunne sannsynliggjøre at støyforskriften kunne overholdes.

Plan- og bygningsloven og plansystemet er ifølge loven, et verktøy for å integrere folkehelse i ordinære plan- og beslutningsprosesser og i kommunens virksomhet. Derfor må støykrav og andre miljøbestemmelser være like juridisk bindende som andre kravi en reguleringsplan. Hvis ikke vil mange kommuner få store problemer med utbyggere som får bygge i gulog rød støysone; noe som vil utgjøre et betydelig helse- og miljøproblem. Det vil ikke minst gjelde i pressområder som Oslo, der veksten er ventet å bli størst i årene fremover.

Positivt med større forpliktelse til samarbeid mellom kommunesektorene Svakheten er at det ikke gis føringer for *hvordan* dette bør gjøres. I veilederen til forskrift for miljørettet helsevern står det at der annet lovverk gjelder, skal det benyttes. Hvem har og hvem skal ha denne oversikten over lovverket? Plansamarbeid fungerer nok bra kommunene – gitt at disse følges opp og respekteres.

Det som ikke fungerer er håndteringen av klagesaker og konflikter. Støyforeningens erfaring er at publikum kommer til kort overfor kommunene og benytter bl.a. foreningen som en klageinstans.

I nytt forslag til folkehelselov legges det opp til mer helsediplomati og større vekt på forholdsmessighet. Dette vil bli særlig aktuelt i konfliktsaker. Det er tidkrevende arbeid med møter og referatskriving når flere sektorer involveres. Slik det nå ser ut blir helsesektoren sittende med ansvaret for å utarbeide rutiner for samarbeid om planer og konflikthåndtering. Hver enkelt kommune må utvikle sine egne samarbeidsrutiner.

Støyforeningen mener det administrative arbeidet vil gå på bekostning av tilsynsaktiviteten med mindre helsesektoren tilføres mer ressurser og regler/retningslinjer for hvordan samarbeidet skal foregå.

Offentlig og privat sektor; samhandling, men på hvilken måte? Departementet understreker det store potensialet som ligger i samarbeidet med frivillig sektor, men vi etterlyser en presisering av hvordan samhandlingen mellom de to sektorene skal foregå. Som Frivillighet Norge vil vi fremheve at begreper som "tverrsektorielt samarbeid" og "dialogarenaer" ikke utdyper hvilke prinsipper som skal gjelde for samhandlingen mellom frivillig og offentlig sektor.

Støyforeningen støtter forslaget fra KS og Frivillighet Norge: *Frivillighet Norge og KS er i ferd med å lage ei samarbeidsplattform som handlar om prinsippa som må gjelde for samhandling mellom frivillig (representert ved Frivillighet Norge) og kommunal sektor (representert ved KS). Denne avtala bør vere eit sentralt verktøy mellom dei to sektorane også på folkehelsefeltet. Plattformen er eit uttrykk for ønsket om betre samhandling mellom sektorane for å støtte og legge til rette for den omfattande og viktige aktiviteten i frivillig sektor. Plattformen set fast prinsipp og handlingar for å styrke relasjonen mellom offentlig og frivillig sektor i Norge. Partane vil tilrå organisasjonar på lokalt nivå og den enkelte kommune å etablere tilsvarande samarbeidsplattformer (fra Frivillighet Norges høringsuttalelse).*

Vi mener en interkommunal støydatabase med informasjon om sammenhengen mellom støyforurensning og annen forurensning, støy og helse, støy og livskvalitet, henvisninger til regelverk, konkrete saker m.m., bør opprettes innenfor et slikt samarbeid.

Støyforeningen hilser forslag til ny folkehelselov velkommen, men understreker at utvidet ansvar og flere oppgaver gjennomføres når personer, systemer, regelverk og penger følger med.

For Norsk forening mot støy

Hanne Herrman
daglig leder

Tone Tellevik Dahl
styreleder